

Prof. dr hab. Łukasz A. Turski

Raławicka 14 apt. 54. 02-117 Warszawa, Poland. cell phone: +48 502563316. phone:+46 22 2442366 e-mail:laturski@cft.edu.pl, lukaszturski@icloud.com,laturski@gmail.com. www.cft.edu.pl

16 maja 2021

Jestem przekonany, że po to aby gospodarka działała nie tylko tak samo efektywnie jak dotychczas ale znacznie bardziej efektywnie musi zostać oparta na innych metodach działania—niekoniecznie zaś zmiany celów. TQM jest jednym z obiecujących -i jak rozumiem- stosowanych już w b.konkretnych działaniach. Podejrzewam, że wiele elementów z TQM-tak jak to opisujesz w odniesieniu do naszej profesji- stosowali do mnie moi nauczyciele i mistrzowie i ja starałem się tak samo pracować ze studentami, doktorantami i współpracownikami. Oczywiście nie z nas nie znał większość idei i metod TQM, ot po prostu tak jakoś “wtedy” było. Poniżej załączam kilka uwag dla najbliższej Konferencji.

UWAGI

Gospodarka (poprawnie rozwijana) zawsze oparta była na wiedzy; niewidzialna ręka rynku dlatego nie jest ręką ślepcy i na ścianie historii wypisuje nie *Mane—Tekel—Fares* ale *Zdrowie—Dobrobyt—Bezpieczeństwo*.

Wiedział o tym Abraham Lincoln mówiąc w 1860r (w trakcie kampanii prezydenckiej):

*Bobry budują domy lecz nie czynią tego inaczej lub lepiej niż pięć tysięcy lat temu...Człowiek nie jest, więc jedynym zwierzęciem wykonującym pracę; jest jednak jedynym, które doskonali swoją działalność. **Osiąga to poprzez odkrycia i wynalazki.***

Niestety dziś politycy bardzo często myślą inaczej. Np. prezydent i wybitny intelektualista Vaclav Havel podczas konferencji w Davos powiedział¹:

This era has created the first global, or planetary technical civilisation, but it has reached the limit of its potential, the point beyond which the abyss begins.

¹ V. Havel, *The End of Modern Era* . World Economic Forum, Davos 1992 (New York Times, March 1, 1992)

“Wypowiedzi” wielu naszych dzisiejszych polityków nie warto nawet cytować—szczególnie tych z urzędu zajmujących się nauką czy kształceniem.

Twórca potęgi technologicznej USA w czasie II wojny Światowej, wybitny uczony, edukator i przemysłowiec Vannevar Bush (provost MIT, założyciel *Raytheon*—dziś jednego z największych koncernów zbrojeniowych Świata, szef Office of Scientific Research and Development) opublikował 76 lat temu Raport pt. *Science, The Endless Frontier*², z którego pochodzą wszystkie cytowane poniżej cytaty, które uważam za niezbędne punkty wyjściowe do wszelkich debat nad losem wszystkich uniwersytetów i instytucji naukowych w XXIw. a już szczególnie w Polsce.

Za Lincolnem a przeciw np. Havlovi Bush pisze:

O. *New products and new processes do not appear full-grown. They are founded on new principles and new conceptions, which in turn are painstakingly developed by research in the purest realms of science!*

I dalej:

I. *The publicly and privately supported colleges, universities, and research institutes are the centers of basic research. They are the wellsprings of knowledge and understanding. As long as they are vigorous and healthy and their scientists are free to pursue the truth wherever it may lead, there will be a flow of new scientific knowledge to those who can apply it to practical problems in Government, in industry, or elsewhere.*

To stwierdzenie generalne, bardziej szczegółowo Bush stwierdza:

2. *It would be folly to set up a program under which research in the natural sciences and medicine was expanded at the cost of the social*

²*Science, The Endless Frontier*. A Report to the President by Vannevar Bush, Director of the Office of Scientific Research and Development, July 1945 (<http://www.nsf.gov/od/lpa/nsf50/vbush1945.htm>)

sciences, humanities, and other studies so essential to national well-being...

Polecałbym ten fragment kierownictwu dzisiejszego Ministerstwa Nauki i Edukacji. Dalej Bush dodaje;

3. *We could not suggest to you a program which would syphon into science and technology a disproportionately large share of the nation's highest abilities, without doing harm to the nation, nor, indeed, without crippling science. ... Science cannot live by and unto itself alone.*

Jak widać zreformułowane w języku prawniczym stwierdzenia Vannevara Busha powinny tworzyć trzy z czterech artykułów nowej Ustawy o nauce i szkolnictwie wyższym.. Zerowy cytat Busha mógł by być do niego preambułą. Czwartego artykułu Ustawy domyślają się Państwo: *Znosi się.... Ustawa wchodzi w życie z dniem podpisania przez Prezydenta. Może kiedyś, któryś podpisze.*